

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın *Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat OKTAY* tarafından Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını rica ederim.

Pero DUNDAR

Mardin Milletvekili

Ortadoğu'nun kadim halklarından olan ve tarihleri boyunca toplumsal olarak uğradıkları saldırıları ve katliamları “ferman” olarak adlandıran Êzidîler, 3 Ağustos 2014'te Irak'ın Şengal kentinde IŞİD çeteleri tarafından “73. Ferman”'a maruz bırakılmıştır. Êzidî Soykırımı'nda net sayısı bilinmemesine rağmen 5 binden fazla insan katledilmiş ve bu saldırılar neticesinde yüz binden fazla insan zorla yerinden edilmiştir.

Şengal'e yönelik gerçekleştirilen soykırım saldırısında 9000 Êzidî kadın ve çocuk esir alınmıştır. Kadın ve çocuklar IŞİD çeteleri tarafından cinsel şiddete maruz kalmış, kadınlar köle pazarlarında satılmıştır. Bugün Êzidî kurumlarının kamuoyuna aktardığı bilgilere göre 2700'ü aşkın kadın ve çocuğun akıbeti hala bilinmemektedir.

Kaçırılan ve Türkiye'ye getirilen birçok Êzidî kadın ve çocuğun “deep web” gibi çeşitli yollarla satıldığı ve köle haline getirilmek istendiğine dair bilgiler kamuoyuna ise çokça yansımıştır. Türkiye'ye getirilen kadın ve çocuklar Ankara'dan Antep'e kadar uzanan bir hatta köle olarak satıldığı, bir kısmının ailelerinin uzun süreli çabaları sonucunda çetelere “fidye” vermek zorunda kalarak kurtarıldığına dair bilgiler de yansıyan haberler arasındadır.

IŞİD zulmünden kurtulan Êzidîler, Irak Federe Kürdistan Bölgesi ve Türkiye başta olmak üzere dünyanın dört bir yanına dağılmak zorunda kalmıştır. Bunun neticesinde dönemin resmi verilerine göre 22 bin, sivil toplum kuruluşlarının raporlarına göre ise 30 bin Êzidî Türkiye'ye sığınmıştır. Êzidîler, öncelikli olarak Mardin'in Nusaybin ilçesi, Batman'a bağlı Uğurca Köyü ve Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi'nin kurduğu Fidanlık Kampı'na yerleştirilmişlerdir. Demokratik Bölgeler Partisi yönetiminde olan belediyelere dönük kayyım atamalarının başlamasıyla beraber Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı Fidanlık Kampı Aralık 2016'da kapatılmış, buradaki mülteciler Midyat Geçici Barınma Merkezi'ne yerleştirilmiştir. Ağustos 2018'de bu barınma merkezinin de kapatılması sonrasında Êzidîler, Midyat ve çevresinde yaşamaya devam etmişlerdir.

2014 yılında gerçekleşen katliamlar, Avrupa Parlamentosu tarafından “Êzidî Soykırımı” olarak tanınmış, Birleşmiş Milletler Bağımsız Araştırma Komisyonu ise BM Güvenlik Konseyi'ne katliamın soykırım olarak tanınmasına dönük çağrıda bulunmuştur. Ayrıca birçok uluslararası kurum tarafından da “insanlığa karşı işlenen suçlar” sınıflandırmasına alınan bu katliama ve katliama maruz kalan Êzidîlere dönük Türkiye tarafından ise nitelikli bir politika hayata geçirilmemiştir.

Bu bağlamda;

- 1.) Türkiye'nin Şengal'de Êzidî halkına yönelik gerçekleştirilen insanlık suçunu soykırım olarak tanımamasının nedeni nedir? Şengal'den gelen Êzidîlere dönük tarafınızca gerçekleştirilen çalışmalar nelerdir?
- 2.) Şengal'den Türkiye'ye kaçırılan kaç Êzidî kadın ve çocuk bulunmaktadır? Bunlardan kaç kurtarılmıştır? Kadın ve çocukları kaçıran çetelerle ilgili devam eden bir soruşturma mevcut mudur? Bunların kaç yakalanıp cezai işlem uygulanmıştır?